

Asia: VN/1245/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset huomiot hallituksen esityksestä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Kuopion kaupungin ympäristöterveydestä on ollut edustus mukana valmisteluryhmissä. On tärkeää, että myös käytännön valvontaa tekevien näkemyksiä on kuultu myös valmisteluvaiheessa.

Terveydensuojelulaki on vanha laki, joka vaatisi myös kokonaisuudistuksen. Sen tavoitteet ovat varsin laajat, mutta yksityiskohtainen valvonta kohdistuu pääosin asumisterveyteen ja talousveteen. On hyvä, että tässä muutoksessa yhtenäistetään terveydensuojelulain ja vesihuoltolain terminologiaa.

Huomiot esityksen taustasta, tavoitteista ja nykytilan kuvauksesta: jaksot 1 - 3

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esitys parantaa merkittävästi kansalaisten mahdollisuutta saada reaaliaikaista tietoa juomavetensä laadusta.

Huomiot esityksen nykytilan kuvauksesta ja vaikutuksista: jakso 4

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esityksen taloudelliset vaikutukset kuntiin on arvioitu valtionosuuksina (16 henkilötyövuotta, 1 280 000 €) kappaleessa 4.2.1.1 Vaikutukset valtion talouteen.. Euromäärät olisi hyvä kirjata näkymään myös kappaleeseen 4.2.1.2 Vaikutukset kuntatalouteen ja ”Yhteenvedo kunnan lisäresurssitarpeesta”.

Hallituksen esitysluonnoksessa ei ole arvioitu legionella näytteenoton laajuutta tai sitä, miten kohteita valvotaan. Legionella-analyysien kustannusvaikutuksia toimijoille ei ole arvioitu.

Eri valvontasektorien tietojärjestelmien yhteentoimivuus tulee varmistaa. Vatin pitäisi poimia raakaveden laatutiedot Veetistä. Tietojärjestelmien toimimattomuus lisää kustannuksia kaikilla sektoreilla. Nykyisen kokemuksen mukaan keskitettyjen tietojärjestelmien kehittäminen on ollut erittäin hidasta.

Yleiset huomiot terveydensuojelulaista

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ensisijaisesti valvottavien rakennusten riskinarviointi esitetään säädettäväksi terveydensuojelulaissa. On tärkeää, että lisättäessä sairaalat ja terveystilat ensisijaisesti valvottaviin rakennuksiin, korostetaan sitä, että valvonta kohdistuu vain veden laatuun eikä esim. sisäilma-asioihin.

Terveydensuojelulaki 16 § Soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ei sovelleta pelkästään peseytymiseen tarkoitettuun veteen. Tämä kannatettavaa.

Terveydensuojelulaki 16 a § Määritelmät

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 § Yleiset laatuvaatimukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 a § Laatuvaatimuksista poikkeaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 b § Vedentuotantoketjussa käytettävät kemikaalit, materiaalit ja tuotteet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 18 § Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksyminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 18 a § Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 § Riskiperusteisen lähestymistavan yleiset periaatteet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Riskinarvioinnin hyväksymisprosessit on nyt kunnissa luotu ja niitä tullaan käyttämään jatkossakin. Koska jatkossa hyväksymisestä ei tehdä erillistä päätöstä, hyväksymisestä ei myöskään voida periä maksua ja nämä maksutulot menetetään. Valvonnan perusmaksu ei korvaa tämän maksutulon menetystä.

Terveydensuojelulaki 19 a § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 b § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 c § Ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 20 § Talousveden laadun valvonta ja tiedottaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Kunnan terveydensuojeluviranomaiselle esitetään velvollisuutta huolehtia siitä, että talousveden viranomaisvalvonnan tulokset toimitetaan asianmukaiseen tietojärjestelmään. Tämä tulee mahdollistaa ensisijaisesti sillä, että laboratorio pystyy siirtämään viranomaisnäytteiden analyysitiedot vaadittuun tietojärjestelmään. On erittäin tärkeää, että tämä ominaisuus on käytännössä toimiva ennen lain voimaantuloa.

Terveydensuojelulaki 20 a § Talousveden välityksellä leviävän epidemian tai muun terveyshaitan ehkäiseminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 21 § Tietokokonaisuudet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 47 § Viranomaisen oikeus saada ja luovuttaa tietoja

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 49 a § Tutkimuslaboratoriot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

On äärimmäisen tärkeää, että laboratorion hyväksymisessä edellytetään sitä, että laboratoriollla analyysitiedon siirtopalvelu laboratorion tietojärjestelmästä Vati-tietojärjestelmään.

Terveydensuojelulaki 49 b § Tutkimuslaboratorioiden valvonta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulain liite

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Yleiset huomiot vesihuoltolaista

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 3 § Määritelmät

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 4 § Viranomaiset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Kuopion ympäristönsuojelu: Esityksen mukaisen vesihuoltolain 4 §:n uuden neljännen momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen osallistuisi tarvittaessa raakaveden riskienhallintaan. Uuden 15 §:n mukaan vesihuoltolaitosten tulisi huolehtia siitä, että raakavesitarkkailun tulokset sekä pohjavedenottopisteen sijainti- ja ominaisuustiedot toimitettaisiin

ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Pykäläuudistusten kohdalla on huomioitava, että vastuu tietojen toimittamisesta on oltava yksinomaan vesihuoltolaitoksilla. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole resursseja seurata, että vesihuoltolaitokset pitävät ympäristötietojärjestelmän tiedot ajan tasalla. Myöskään aktiiviseen raakaveden riskinhallintaan ei ole resursseja, mutta ympäristönsuojeluviranomaisella on mahdollisuuksia tarvittaessa jakaa olemassa olevaa tietoa muille viranomaisille. Ympäristönsuojeluviranomainen voi vaikuttaa myös raakaveden riskinhallintaan omalla valvontatyöllään ja päätöksenteolla.

Ehdotuksen vaikutusten arvioinnin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen resurssit eivät ole riittäneet riskinarviointiin osallistumiseen terveydensuojelulain muuttamisesta annetun lain (942/2016) tarkoittamalla tavalla. Ehdotuksen mukaan nyt esitettävän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten valtakunnallisen lisäresurssitarpeen riskinarviointiin osallistumiseen voidaan arvioida olevan yhtä suuri kuin ELY-keskusten (5 henkilötyövuotta). Lakiuudistusta valmisteltaessa on huomioitava, että resurssien riittävyys on ongelma jo nyt ja tulee huononemaan jatkossa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen työtehtävien lisääntyessä. Esitetty henkilötyövuosien määrän lisäys kuntiin ei ole realistinen etenkin nykyisessä kuntien taloustilanteessa, koska lisääntyneisiin tehtäviin ei ole aiemminkaan saatu lisää henkilöresursseja.

Vesihuoltolaki 15 § Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 16 § Tiedottamisvelvollisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 16 a § Asiakirjojen julkisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 20 d § Vesihuollon tietojärjestelmä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Ympäristönsuojelulaki 222 § Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Markkinavalvontalaki 1 § Soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Hartikainen Tarja
Kuopion kaupunki - Ympäristöterveys ja alueelliset
ympäristönsuojelupalvelut